
Figel' nabádá státy EU, aby více podporovaly vysoké školství

Figel' nabádá státy EU, aby více podporovaly vysoké školství

BRUSEL 20. dubna (zpravodaj ČTK) - **Pouze 21 procent obyvatelstva Evropské unie v aktivním věku dosahuje vysokoškolského vzdělání, ve srovnání se 38 procenty ve Spojených státech či 36 procenty v Japonsku. Toto zpoždění je třeba odstraňovat zejména nyní, když se EU pokouší stát nejvýkonnější světovou ekonomikou založenou na vzdělání, řekl dnes slovenský komisař pro školství a kulturu Ján Figel'.**

EK z jeho popudu schválila návrh pro členské státy, jak postupovat. Radí jim, že mají zlepšit přístup k vysokému školství pro mladé lidi, lépe ho orientovat na měnící se potřeby společnosti a daleko více propojovat se soukromým sektorem. Zejména by však do něj měly víc investovat nebo investice podněcovat - vysoké školství zatím spotřebovává v EU 1,1 procenta jejího HDP, zatímco v USA to je 2,7 procenta. Podle Figela by bylo záhodno, aby do vysokých škol proudila dvě procenta HDP, tedy o 150 miliard eur ročně víc než dnes. Česko do svých vysokých škol investuje přibližně 21 miliard korun, což je asi 0,9 procenta HDP.

Za stávající situace má Evropa sice relativně dobré univerzity, které však pokulhávají ve světové konkurenci, pokud jde o špičkový výzkum, prvotřídní vědecké publikace, počty patentů, případně i počty vědců odměněných Nobelovou cenou. Komise nabádá členské státy, aby usilovaly o zvyšování kvality výuky, dbaly o lepší řízení a správu univerzit, lépe je financovaly, nebo zajišťovaly spolufinancování ze soukromých zdrojů.

Figel' na tiskové konferenci, která byla jeho první od nástupu do funkce v listopadu, uznal velmi omezenou pravomoc EK v této oblasti. Nehodlá se například vměšovat do debaty, zda mají státy připouštět na univerzitách školné nebo ne. Přesto si myslí, že lze z Bruselu metodicky podněcovat účinnost výuky a konkurenceschopnost absolventů.

Ze statistik vyplývá, že lidé s ukončeným vysokoškolským vzděláním čelí o polovinu menšímu riziku nezaměstnanosti než ti, kteří mají jen nižší střední školy. Mohou se zároveň těšit na více než dvojnásobné mzdy. Evropská komise tvrdí, že každý další rok vzdělávání má v celkovém součtu výrazně pozitivní dopad na produktivitu ekonomiky, a tudíž na hospodářský růst.

EK dnes také podpořila návrh na program postdoktorandských studií předložený Evropským univerzitním institutem ve Florencii. Jeho cílem je vychovávat vysokoškolské učitele a vědce pro země EU, zprvu v oblasti sociálních věd, a bránit tak jejich masovému odchodu do Spojených států.

Rektor institutu Yves Méry upozornil, že evropské vzdělávací systémy jsou zaměřeny na studium ukončené doktorským titulem. Tohoto stupně vzdělání dosáhne ročně v EU přes 80.000 mladých lidí, jednou tolik než v USA. Americké univerzity však přilákají každý rok 72.000 takto vybavených absolventů, kteří chtějí dál studovat a vesměs se připravují na akademickou dráhu. V Evropě nic takového zatím není.

Oblast školství normálně spadá do výlučné pravomoci členských zemí a úloha EU je v ní omezená. Evropská komise se převážně stará o evropské vzdělávací programy, zaměřené v oblasti vysokého školství na výměny studentů a učitelů. Na programu Erasmus se podílí 2200 škol v 31 zemích. Od roku 1987 ho využilo ke studijním pobytům v cizině 1,2 milionu studentů. Jeho loňský rozpočet činil 187,5 milionu eur.

bar ik mik